

Інструкції з безпеки ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Примірні інструкції для проведення інструктажів з
безпеки життєдіяльності на заняттях трудового
навчання (технічні та обслуговуючі види праці) та
гуртковій роботі

ТРУДОВЕ
НАВЧАННЯ

ЗМІСТ

Інструкції загального характеру	2
Інструкція з охорони праці у навчальних майстернях (первинний інструктаж)	2
Інструкція з пожежної безпеки у навчальних майстернях №___	4
Інструкція з охорони праці під час чергування в навчальних майстернях №___	6
Інструкція з охорони праці під час виконання лабораторно-практичних робіт №___	7
Інструкція з охорони праці при проведенні екскурсій №. ___	8
Інструкції для інструктажу учнів під час виконання робіт з деревиною.....	9
Інструкція з охорони праці при роботі на токарному верстаті з обробки деревини №___	9
Інструкція з охорони праці при розмічанні №___	10
Інструкція з охорони праці при пилянні деревини №___	11
Інструкція з охорони праці при струганні деревини №___	12
Інструкція з охорони праці при довбанні та різанні деревини стамесками №___	13
Інструкція з охорони праці при складанні столярних виробів №___	14
Інструкція з охорони праці при свердлінні деревини №___	15
Інструкція з охорони праці при оздобленні виробів №___	16
Інструкції для інструктажу учнів під час виконання робіт з металом та на верстатах.....	17
Інструкція з охорони праці при роботі на токарно-гвинторізному верстаті №___	17
Інструкція з охорони праці при рубанні металу №___	19
Інструкція з охорони праці при випрямлянні та згинанні листового металу й дроту №___	20
Інструкція з охорони праці при обпилюванні №___	21
Інструкція з охорони праці при різанні листового металу ножицями №___	22
Інструкція з охорони праці при різанні металу ножівкою №___	23
Інструкція з охорони праці при роботі на свердлильному верстаті №___	24
Інструкція з охорони праці при нарізанні метричної різьби №___	26
Інструкція з охорони праці при роботі на настільному горизонтально-фрезерному верстаті №___	27
Інструкція з охорони праці при роботі з використанням переносних електроінструментів (дриля, шліфувалки, пилки, рубанка) №___	28
Інструкція з охорони праці при роботі на фугувальному верстаті №. ___	30
Інструкція з охорони праці при роботі на заточному верстаті №___	31
Інструкції для інструктажу учнів під час виконання робіт з електрикою, високими температурами та на ділянках	32
Інструкція з охорони праці при виконанні електромонтажних робіт №___	32
Інструкція з охорони праці під час електропаяння №___	34
Інструкція з охорони праці при термічній обробці металу №___	35
Інструкція з охорони праці при роботі на шкільній ділянці №___	36
Інструкції для інструктажу учнів під час виконання робіт з кулінарії та тканинами.....	37
Інструкція з охорони праці при використанні електричної плити №___	37
Інструкція з охорони праці при роботі з ножами, тертками №___	38
Інструкція з охорони праці при роботі з рідинами №___	39
Інструкція з охорони праці при розкроюванні №___	40
Інструкція з охорони праці при ручному шитті та в'язанні №___	41
Інструкція з охорони праці при роботі на швейній машинці №___	42
Інструкція з охорони праці при роботі з праскою №___	43

ІНСТРУКЦІЇ ЗАГАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ У НАВЧАЛЬНИХ МАЙСТЕРНЯХ (ПЕРВИННИЙ ІНСТРУКТАЖ)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До занять у шкільних майстернях допускаються особи, що не мають медичних протипоказань та ознайомлені з інструкціями з охорони праці.

1.2. Кожен учень повинен знати й виконувати правила безпечної праці в шкільній майстерні, правила пожежної безпеки, санітарно-гігієнічні норми й правила.

1.3. Учні повинні:

- своєчасно з'явитися на заняття в спецодязі і з дозволу вчителя або чергового по шкільній майстерні зайняти своє робоче місце, перехід учнів на інше робоче місце без дозволу вчителя забороняється;
- залишати шкільну майстерню можна тільки після дзвінка й дозволу вчителя;
- використовувати навчальний час для виконання завдання й не займатися зайвими справами, розмовами, своєчасно й високоякісно виконувати доручену роботу;
- економно використовувати електричну енергію, матеріали;
- під час перерви всі учні виходять із майстерні (крім чергових).

1.4. Щоб запобігти травмуванню і виникненню травмонебезпечних ситуацій, дотримуйтесь таких вимог:

- працюйте на справному устаткуванні;
- використовуйте справний, добре налагоджений інструмент;
- використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, а й отримати травму;
- не перевіряйте ріжучу кромку інструмента руками. Для цього слід використовувати тренувальні заготовки;
- передавайте ріжучий та колючий інструмент ручкою вперед;
- не кладіть інструмент ріжучою кромкою догори й до себе;
- не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших;
- користуйтеся правильними прийомами роботи;
- дотримуйтесь вимог особистої гігієни.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).

2.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.

2.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.

2.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.

2.5. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

3.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.

3.2. Використовуйте робочий час тільки для виконання завдання, не займайтесь сторонніми справами та розмовами, не ходіть без справи по майстерні і не заважайте іншим.

3.3. Утримуйте робоче місце в чистоті.

3.4. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.

3.5. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.

4.2. Приведіть інструменти у справний стан (зняміть заусениці, очистіть напилки від стружки).

4.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).

4.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.

4.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.

4.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. негайно повідомте вчителя:

- при виявленні несправностей під час роботи;
- у випадку пожежі;
- при ознаках нездужання або захворювання;
- у випадку отримання травми чи ушкодження.

ІНСТРУКЦІЯ З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У НАВЧАЛЬНИХ МАЙСТЕРНЯХ №___

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Кожен учень зобов'язаний знати і виконувати правила пожежної безпеки, а при виникненні пожежі — вжити всіх залежних від нього заходів для врятування учнів і гасіння пожежі.
- 1.2. Сходові клітки, евакуаційні виходи, проходи, коридорні тамбури повинні утримуватися постійно вільними.
- 1.3. У навчальних кабінетах парти, столи, стільці необхідно встановлювати так, щоб не заставляли виходів із кабінетів.
- 1.4. У навчальних майстернях слід суворо дотримуватися протипожежного режиму. Приміщення повинні постійно утримуватись у чистоті.
- 1.5. У майстернях не повинно бути запасу матеріалів із дерева більше, як на один день.
- 1.6. Увесь пожежний інвентар і обладнання треба утримувати у справному стані, розміщувати на видних місцях.
- 1.7. У приміщеннях забороняється розкладати вогнища, спалювати сміття, палити.

2. ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1. У кабінетах, майстернях горючі речовини й матеріали потрібно зберігати у шафах, що замикаються, ключі від яких повинні бути у вчителя.
- 2.2. Забороняється використовувати електроприлади із пошкодженою ізоляцією, зберігати біля них рідини, які легко займаються, обгортати папером або тканиною електричні лампи.
- 2.3. Не працюйте на несправному обладнанні.
- 2.4. Перед початком роботи на електрообладнанні перевірте наявність і надійність кріплення захисних засобів і з'єднання захисного заземлення, занулення.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

- 3.1. Виконуйте лише ту роботу, з якої пройшли інструктаж, не передоручайте свою роботу іншим особам.
- 3.2. Забороняється використовувати пожежний інвентар та обладнання для господарських та інших потреб, не пов'язаних із пожежегасінням.
- 3.3. Під час експлуатації електроустановок не дозволяється:
  - використовувати кабелі й проводи з пошкодженою ізоляцією;
  - залишати під напругою електричні проводи й кабелі;
  - переносити ввімкнені прилади та ремонтувати обладнання, яке перебуває під напругою;
  - залишати без догляду ввімкнені в електромережу нагрівальні прилади, обладнання;
  - користуватися пошкодженими (несправними) розетками;
  - зав'язувати і скручувати електропроводи;
  - застосовувати саморобні подовжувачі, які не відповідають вимогам ПУЕ щодо переносних (пересувних) електропроводів.
- 3.4. Забороняється самостійно усувати несправності електромережі та електрообладнання.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Щоденно після закінчення занять у кабінетах, майстернях викладачі, лаборанти повинні уважно оглянути всі приміщення, які закриваються, вимкнути електроприлади, обладнання, освітлення, усунути виявлені несправності.

4.2. Після закінчення роботи слід прибрати сміття, відходи та виробничі обрізки.

4.3. Після кожного заняття необхідно всі пожежонебезпечні речовини та матеріали винести з майстерні у спеціально виділені та обладнані приміщення.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У випадку виникнення пожежі дії працівників, учнів школи мають бути спрямовані на створення безпеки дітей, у першу чергу рятування та евакуацію.

5.2. Кожен працівник, учень, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів тощо) зобов'язаний: негайно зателефонувати за телефоном 01 до пожежної частини й повідомити про це; сповістити про пожежу вчителя, директора, його заступника; організувати зустріч пожежних підрозділів, вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ЧЕРГУВАННЯ В НАВЧАЛЬНИХ МАЙСТЕРНЯХ № ____

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До чергування у шкільній майстерні допускаються особи, що не мають медичних протипоказань та пройшли інструктажі з охорони праці.

1.2. Черговий зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку;
- виконувати лише ту роботу, з якої отримав інструктаж і до якої допущений; не допускати в шкільні майстерні сторонніх осіб;
- з'являтися у майстерні за 10 хвилин ПЕРЕД ПОЧАТКОМ уроків;
- доповідати вчителю про стан справ у класі;
- стежити за збереженням шкільного майна: парт, верстаків, столів, верстатів, стільців.

1.3. Чергові по шкільній майстерні повинні стежити за порядком і дисципліною учнів, вимагати від них виконання правил внутрішнього трудового розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Чергові по шкільній майстерні обходять місця учнів, перевіряють, чи все відповідає загальному обліку та справності робочих пристосувань, токарних верстатів. Якщо виявлено якісь недоліки, чергові зобов'язані попередити про це вчителя.

2.2. Чергові видають учням, за вказівкою вчителя, інструменти, згідно з нумерацією робочих місць, незавершені роботи, технічну документацію.

2.3. Перед початком роботи на токарних верстатах перевіряють наявність і надійність кріплення захисних засобів і з'єднання захисного заземлення.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1. Чергові учні слідкують за порядком у шкільній майстерні, не дозволяють бігати по майстерні, щоб запобігти можливим травмам, забезпечують організований вихід учнів на перерву.

3.2. Допомагають учителеві роздавати (збирати) роздатковий матеріал, заготовки.

3.3. Чергові слідкують за бережливим відношенням товаришів до шкільного майна. 3.5. Чергові слідкують за безпечною роботою учнів.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. По закінченню роботи чергові збирають в учнів інструменти, перевіряючи їх справність (за зовнішнім виглядом), незавершені роботи, технічну документацію.

4.2. Приймають від учнів робочі місця, перевіряючи чистоту, наявність і правильність укладки інструментів у планшети чи пенали.

4.3. Після прибирання робочих місць учнями, чергові прибирають приміщення майстерні: обережно збирають сміття, витирають пил ганчіркою з підвіконь і полиць, ретельно витирають класну дошку.

4.4. Провітрюють приміщення і доповідають про виконання робіт учителю.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У випадку аварії або ситуації, яка може призвести до аварії, нещасного випадку, робота припиняється, чергові забезпечують огороження небезпечної зони, повідомляють про небезпеку.

5.2. До ліквідації аварії самостійно чергові не приступають.

5.3. При нещасних випадках потрібно надати першу допомогу (долікарняну) потерпілому і вжити заходів із надання йому медичної допомоги.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНИХ РОБІТ № ____

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Небезпека у роботі під час виконання лабораторно-практичних робіт:

- дрібні порізи гострими інструментами (ніж, шило, рисувала);
- поранення ніг інструментом, що впав;
- ураження електричним струмом у випадку відсутності занулення, заземлення, несправності електропроводки;
- поранення внаслідок неправильного поводження з інструментом.

1.2. Щоб запобігти травмуванню і виникненню травмонебезпечних ситуацій, дотримуйтесь таких вимог:

- працюйте на справному устаткуванні, справним інструментом;
- при виявленні несправностей повідомте безпосередньо керівника, учителя;
- дотримуйтесь технологічної дисципліни, порядку на робочому місці;
- дбайливо ставтесь до устаткування, інструмента, матеріалів, обладнання;
- дотримуйтесь вимог особистої гігієни.

1.3. Виконуйте тільки роботу, доручену вчителем.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Ознайомтесь у шкільній майстерні з написами, плакатами, знаками безпеки, правилами безпечної роботи учнів з електромонтажу, моделювання, послідовністю виконання роботи.

2.2. Правильно одягніть спецодяг.

2.3. Перевірте справність верстака, заземлення.

2.4. Розкладіть на верстаку інструменти, обладнання для виконання практичних робіт у порядку, встановленому вчителем, або згідно з інструкційною картою-завданням із виконання лабораторно-практичної роботи.

2.5. На робочому місці не повинно бути нічого зайвого.

2.6. Не приступайте до виконання завдання, коли щось не зрозуміло.

2.7. Про помічені недоліки, несправності повідомте вчителя.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

3.1. Виконуйте роботу в указаній послідовності її виконання.

3.2. Користуйтеся справним інструментом і використовуйте його за призначенням.

3.3. Технологічні операції виконуйте на верстаку в установлених місцях, використовуючи пристрої.

3.4. Не допускайте захаращеності робочого місця.

3.5. Не відволікайтесь під час роботи, користуйтеся правильними прийомами роботи.

3.6. Дбайливо ставтесь до обладнання, інструментів, пристроїв, матеріалів.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Матеріали, інструменти, обладнання здайте черговому або вчителю.

4.2. Перевірте стан інструментів і покладіть їх на місце, установлене вчителем.

4.3. Приберіть робоче місце, користуючись щіткою для змитання (здувати стружку або змитати її рукою забороняється).

4.4. Приведіть до ладу свій одяг. Вимийте руки й обличчя з милом.

4.5. З майстерні виходьте з дозволу вчителя.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У випадку травм, пожежі негайно повідомте вчителя.

5.2. При нещасних випадках надайте першу долікарняну допомогу потерпілому і вживайте заходів по наданню йому медичної допомоги.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЕКСКУРСІЙ №. ____

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Вибирають такий об'єкт для екскурсії, який дозволяє подбати про безпеку учнів.
- 1.2. Керівники (вчителі, вихователі) відповідають за дотримання правил техніки безпеки та охорону життя учнів.
- 1.3. Керівники екскурсії повинні вести постійний нагляд за учнями.
- 1.4. Забороняється проводити екскурсії на відкритих і закритих розподільних пристроях під час дощу, туману і в темний час доби.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ЕКСКУРСІЇ

- 2.1. Перед кожною екскурсією учнів ознайомлюють із загальною характеристикою об'єкта екскурсії, її маршрутом і правилами безпеки, яких необхідно дотримуватись під час проведення екскурсії.
- 2.2. Кількість учнів, які беруть участь в екскурсії, не повинна перевищувати 25 чоловік.
- 2.3. Вирушаючи на екскурсію з учнями, учитель (вихователь) повинен мати при собі дорожню аптечку першої допомоги.
- 2.4. Допущені до екскурсії учні повинні бути відповідно вдягнені, не мати при собі предметів, що створюють небезпеку під час проведення екскурсії.
- 2.5. Перед проведенням екскурсії роблять перекличку учнів і відзначають присутніх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ЕКСКУРСІЇ

- 3.1. Другу перекличку й відзначення присутніх учнів проводять після прибуття на місце екскурсії.
- 3.2. Якщо для доставки учнів до місця екскурсії використовується громадський транспорт, посадку здійснюють групами під керівництвом дорослих (вчителів, вихователів). При цьому у транспортні засоби заходять спочатку учні, а потім особа, яка ними керує. У такому самому порядку учні виходять із транспортного засобу. Можна доставляти учнів до місця екскурсії також на спеціально виділених транспортних засобах. Для цього дозволяється використовувати автобуси й закриті вантажні машини.
- 3.3. Перевозити дітей на відкритих вантажних машинах забороняється.
- 3.4. Під час екскурсії забороняється розпалювати багаття, щоб уникнути пожежі та опіків учнів.
- 3.5. Забороняється під час екскурсії пити воду з відкритих водоймищ. Необхідно заздалегідь запропонувати взяти з собою питну воду.
- 3.6. Під час екскурсії учням забороняється знімати взуття й ходити босоніж.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ЕКСКУРСІЇ

- 4.1. Після закінчення екскурсії вчителі (вихователі) виводять усіх учнів з об'єкта екскурсії і перевіряють за списком, чи всі учні присутні.
- 4.2. Після повернення з екскурсії ще раз перевіряють учнів за списком.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. У випадку аварійної ситуації на місці екскурсії вчителі (вихователі) виводять учнів у безпечне місце.
- 5.2. При нещасному випадку учнів виводять у безпечне місце, а потерпілому надають першу долікарняну допомогу.

ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ІНСТРУКТАЖУ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ З ДЕРЕВИНОЮ

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА ТОКАРНОМУ ВЕРСТАТІ З ОБРОБКИ ДЕРЕВИНИ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Перевірте надійність кріплення захисного кожуха пасової передачі.
- 1.6. Перевірте надійність з'єднання захисного заземлення, занулення з корпусом верстата.
- 1.7. Перевірте, чи немає у заготовці сучків, тріщин.
- 1.8. Установіть підручник із зазором 2-3 мм від деталі, що обробляється, і закріпіть його на висоті центральної лінії заготовки.
- 1.9. Перевірте роботу верстата на холостому ході.
- 1.10. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Подавайте інструмент плавно, без сильного натиску,
- 2.5. Своєчасно посувайте підручник до деталі, що обробляється, не допускайте збільшення зазору.
- 2.6. Щоб уникнути травм під час роботи:
  - не нахиляйте голову близько до верстата;
  - не приймайте і не передавайте предмети через верстат, що працює;
  - не заміряйте деталь до повної зупинки верстата;
  - не зупиняйте верстат, гальмуючи деталь рукою;
  - не залишайте ввімкнутий верстат.
- 2.7 Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.8. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.9. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.10. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.
- 2.11. У випадку вимкнення струму в мережі негайно вимкніть верстат.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОЗМІЧАННІ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Надійно закріпіть заготовку притискними гвинтами верстака.
- 1.5. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.6. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. При використанні пристроїв будьте особливо уважними.
- 2.5. Слідкуйте, щоб довгомірні заготовки не заважали сусідам.
- 2.6. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.7. Особливо уважним слід бути при використанні рисувалки та шила: надмірні зусилля можуть призвести до поранення.
- 2.8. Не можна виконувати розмітку, тримаючи заготовку на колінах.
- 2.9. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.10. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.11. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ПИЛЯННІ ДЕРЕВИНИ №____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. При закручуванні тятиви лучкової пилки не слід близько нахилитися до неї, бо закрутка може вдарити по обличчю.
- 1.5. Переносити пилку належить при опущеній руці.
- 1.6. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.7. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ.

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Щоб не поранитись різальним інструментом, не слід класти його лезом догори, до себе.
- 2.5. Стежте за натягом полотна лучкової пилки.
- 2.6. Застосовуйте напрямний брусок під час запилювання.
- 2.7. Не слід тримати ліву руку під час пиляння близько до зубів пилки.
- 2.8. Товщина матеріалу, що розрізається, повинна перекривати 3-4 зуби пилки.
- 2.9. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.10. Під час перерви у роботі пилку розміщують у вертикальному положенні (зубами до верстака), притуливши її до протилежного (від працюючого) боку кришки верстака.
- 2.11. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.12. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.13. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ СТРУГАННІ ДЕРЕВИНИ №____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Залізко стругальних інструментів не повинно мати задирок, тріщин і вм'ятин.
- 1.6. Усі стругальні інструменти треба класти на робоче місце боком, різцем від себе.
- 1.7. Надійно закріплюйте заготовку, що обробляється, притискними гвинтами верстака.
- 1.8. Налагоджуючи стругальний інструмент, не допускайте, щоб залізко випало з колодки. Вибиваючи клин або залізко, інструмент треба тримати над верстаком.
- 1.9. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки, зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Стругання виконуйте на верстаку в установлених місцях, використовуючи пристрої, упори, підкладні дошки.
- 2.5. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.6. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.7. Не можна перевіряти долонею якість стругання оброблюваної деталі.
- 2.8. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.9. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Обчищайте струги (рубанок, шерхебель, фуганок) дерев'яними клинками.
- 3.4. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.5. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.6. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.7. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ДОВБАННІ ТА РІЗАННІ ДЕРЕВИНИ СТАМЕСКАМИ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності:
  - хвостовики стамесок і доліт повинні бути щільно насадженими на ручки;
  - ручки стамесок і доліт для запобігання розколювання повинні бути стиснуті металевими кільцями;
  - леза доліт і стамесок не повинні мати задирок, тріщин і вм'ятин.
- 1.5. Надійно закріпіть оброблювану заготовку притискними гвинтами верстака.
- 1.6. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Передавати інструмент із рук у руки необхідно лише ручкою вперед.
- 2.5. Не дозволяється різати стамесками, коли заготовка не закріплена у верстаку.
- 2.6. Довбання слід виконувати в напрямі від себе.
- 2.7. Не можна різати деревину стамескою в напрямі руки, яка підтримує деталь.
- 2.8. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.9. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.10. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.11. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ СКЛАДАННІ СТОЛЯРНИХ ВИРОБІВ

№ ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Клей для склеювання готує вчитель.
- 1.6. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. При використанні струбцин слідкуйте, щоб деталі не деформувалися від надмірних зусиль.
- 2.5. При з'єднуванні деталей цвяхами прибивайте завжди тонку деталь до товстої.
- 2.6. Залежно від розмірів заготовки добирайте відповідну товщину цвяхів.
- 2.7. Молоток опускайте на всю поверхню головки, щоб цвях не зігнувся.
- 2.8. Цвях краще тримати плоскогубцями.
- 2.9. При з'єднуванні деталей шурупами перед закручуванням їх у заготовці потрібно зробити отвори трохи менші, ніж діаметр шурупа.
- 2.10. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.11. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.12. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.13. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Після роботи ретельно вимийте руки з милом.
- 3.6. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.7. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ СВЕРДЛІННІ ДЕРЕВИНИ №____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. При свердлінні треба міцно і без перекосів затискувати свердло в патроні коловорота, дреля.
- 1.6. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Передавати інструмент із рук у руки необхідно лише свердлом донизу.
- 2.5. Не дозволяється тримати коловорот або дріль свердлом до себе.
- 2.6. Під кінець свердління слід зменшувати натиск на дріль і обертати його повільніше.
- 2.7. При свердлінні наскрізних отворів під деталь слід підкладати дощечку.
- 2.8. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.9. Забороняється контролювати якість обробки і чистити отвір від стружки пальцями.
- 2.10. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.11. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.12. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ОЗДОБЛЕННІ ВИРОБІВ №____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Перед фарбуванням або лакуванням одягніть на руки гумові рукавички.
- 1.6. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.5. Наносьте покриття тільки в приміщенні, що добре провітрюється, або на відкритому повітрі (випари лаків і фарб шкідливі для здоров'я).
- 2.6. У приміщенні, де виконується обробка, не можна користуватися електронагрівальними приладами.
- 2.7. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.8. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.9. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Старанно вимийте руки з милом. Якщо фарба не змивається, змочіть руки оліфою або нашатирним спиртом.
- 3.3. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.4. Старанно приберіть робоче місце.
- 3.5. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.6. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.7. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ІНСТРУКТАЖУ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ З МЕТАЛОМ ТА НА ВЕРСТАТАХ

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА ТОКАРНО-ГВИНТОРІЗНОМУ ВЕРСТАТІ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Перевірте наявність і надійність кріплення захисних засобів з'єднання захисного заземлення, занулення з корпусом верстата.
- 1.4. Розмістіть заготовки та інструменти в певному порядку на приставній тумбочці або спеціальному пристрої.
- 1.5. Надійно закріпіть різець і деталь, яку обробляєте, вийміть ключ із патрона і покладіть у встановлене місце.
- 1.6. Перевірте роботу верстата на холостому ході та справність пускового механізму.
- 1.7. Одягніть захисні окуляри.
- 1.8. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.9. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрій, впевнившись у їх справності.
- 1.10. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Різець до деталі підводьте плавно, не допускайте збільшення перерізу стружки.
- 2.5. Зачищайте деталі на верстаті напилком або шкуркою, прикріпленою до жорсткої оправи.
- 2.6. Під час роботи з центрами перевірте, чи надійно закріплено задню бабку, стежте, щоб отвір у заготовці був правильним.
- 2.7. Стержень, який обробляєте, вибирайте такої довжини, щоб він виступав за межі верстата.
- 2.8. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.9. Під час роботи забороняється:
  - нахилити голову близько до патрона;
  - передавати й приймати предмети через обертові частини верстата;
  - спиратися й класти лікті на верстат;
  - вимірювати деталі, змащувати їх, охолоджувати інструмент, чистити й прибирати з верстата стружку до його повної зупинки;
  - охолоджувати різальний інструмент або деталь, що обробляється, за допомогою ганчірки;
  - допускати вихід з-під різця довгої стружки;
  - зупиняти верстат, гальмуючи патрон рукою;
  - підтримувати або ловити рукою відрізану деталь;
  - залишати ввімкнений верстат.
- 2.10. У випадку вимкнення струму в мережі негайно вимкніть верстат.
- 2.11. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.12. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.13. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.
- 2.14. Перед вимкненням верстата відведіть різець від деталі.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РУБАННІ МЕТАЛУ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі ґудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Надійно закріпіть заготовку в лещатах. При затисненні деталі важіль (вороток) опускайте плавно, не налягайте на нього тулубом і не вдаряйте молотком та іншими предметами.
- 1.5. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.6. Бойок молотка повинен бути опуклої форми без забоїн і задирок.
- 1.7. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Користуйтеся захисними окулярами та сітками: при рубанні крихкого металу відлітають стружки.
- 2.5. При рубанні використовуйте гумові насадки на зубила.
- 2.6. Зубило направляйте так, щоб відрубані куски металу летіли у захисну сітку або переносний екран.
- 2.7. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.8. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.9. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.10. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ВИПРЯМЛЯННІ ТА ЗГИНАННІ ЛИСТОВОГО МЕТАЛУ Й ДРОТУ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Оберегайте руки від поранень, користуючись рукавицями.
- 2.5. Надійно закріплюйте оправку на кришці верстака або затискуйте в лещатах.
- 2.6. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.7. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.8. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.9. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ОБПИЛЮВАННІ №___

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності. Забороняється користуватись напилками, у яких немає ручок, або такими, у яких тріснула ручка.
- 1.5. При обпилюванні деталей затискують у лещатах так, щоб поверхня, яка обробляється, виступала над губками лещат на висоту 5-10 мм.
- 1.6. Обпилюючи кромки листового металу, його закріплюють у лещатах між дерев'яними брусочками.
- 1.7. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.5. Робочі рухи спрямовують уздовж листового металу.
- 2.6. Не перевіряйте пальцями якість обробленої напилком поверхні.
- 2.7. Не підгинайте пальці лівої руки, щоб при зворотному русі не поранити їх об затиснену у лещатах деталь.
- 2.8. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.9. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.10. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РІЗАННІ ЛИСТОВОГО МЕТАЛУ НОЖИЦЯМИ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Ручки ножиць надійно закріпіть у лещатах.
- 1.6. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.5. Не кладіть пальці лівої руки на риски розрізу.
- 2.6. При різанні важких заготовок відрізану частину заготовки підтримуйте рукою та застосовуйте підставки.
- 2.7. Будьте обережними, щоб не защемити праву руку під кінцем ручок ножиць.
- 2.8. У місці розрізу краї листа дуже гострі, тому стежте, щоб не поранити ними рук і не порвати одяг. На ліву руку вдягніть рукавицю.
- 2.9. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.10. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.11. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РІЗАННІ МЕТАЛУ НОЖІВКОЮ №___

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі ґудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Не допускайте слабкого або дуже сильного натягу ножівочного полотна: слабо натягнуте полотно може вискочити з рамки і розтріскатися, а сильно натягнуте полотно може лопнути, що дуже небезпечно для працюючого.
- 1.6. При затисканні заготовки в лещатах відпускайте повільно вороток, бо він може впасти і потовщеною частиною прибити пальці.
- 1.7. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.5. Оберегайте руки від поранень задирками.
- 2.6. При різанні важких заготовок відрізану частину заготовки підтримуйте рукою та користуйтеся підставками.
- 2.7. Забороняється працювати ножівкою без ручок або з ручками, що мають тріщини й розколи.
- 2.8. У випадку відхилення полотна ножівки вбік починайте різати заново, а не виправляйте перекис зміною напрямку руху полотна, тому що воно може зламатись.
- 2.9. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.10. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.11. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА СВЕРДЛИЛЬНОМУ ВЕРСТАТІ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Перевірте наявність і надійність кріплення захисного кожуха передачі.
- 1.6. Перевірте надійність з'єднання захисного заземлення, занулення з корпусом верстата.
- 1.7. Перевірте роботу верстата на холостому ході та справність пускового механізму, вмикаючи та вимикаючи кнопки.
- 1.8. Надійно закріпіть деталь на столі верстата в лещатах.
- 1.9. За потреби перед початком роботи вдягніть захисні окуляри.
- 1.10. Перед свердлінням необхідно позначити центри отворів. Дерев'яні заготовки в місці свердління наколюють шилом, а металеві накернують.
- 1.11. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Не користуйтеся свердлами зі спрацьованими конусними хвостовиками.
- 2.5. Плавню підводьте свердло до деталі, без зусиль і ривків, тільки після того, як шпindel верстата набере повної швидкості.
- 2.6. Забороняється під час свердління підтримувати руками незакріплену деталь.
- 2.7. Будьте особливо уважними і обережними наприкінці свердління. Під час виходу свердла з матеріалу заготовки зменшуйте подачу.
- 2.8. Під час свердління на стіл під деталь підкладіть дерев'яну колодку.
- 2.9. Щоб уникнути травм у процесі роботи на верстаті, дотримуйтесь таких вимог:
  - не нахиляйте голову близько до свердла;
  - не виконуйте роботу в рукавицях;
  - не кладіть сторонніх предметів на станину верстата;
  - не змащуйте і не охолоджуйте свердла за допомогою мокрих ганчірок;
  - не гальмуйте руками патрон або свердло;
  - не відходьте від верстата, не вимкнувши його.
- 2.10. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.11. У випадку вимкнення струму в мережі негайно вимкніть верстат.
- 2.12. Перед зупинкою верстата відведіть свердло від деталі, після чого вимкніть електродвигун.
- 2.13. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.14. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.15. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в Порядок, установлений учителем.

3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.

3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ НАРІЗАННІ МЕТРИЧНОЇ РІЗЬБИ №___

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі ґудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Перед нарізанням стержень (для зовнішньої) і мітчик (для внутрішньої) різьби змастіть маслом.
- 2.4. Виберіть діаметр заготовки (для зовнішньої) та діаметр свердла (для внутрішньої) за довідником.
- 2.5. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.6. Не відволікайтесь під час роботи і не відзертайте увагу інших.
- 2.7. Стежте за надійним закріпленням мітчика у воротку та плашки у плашкотримачі.
- 2.8. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.9. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.10. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА НАСТІЛЬНОМУ ГОРИЗОНТАЛЬНО-ФРЕЗЕРНОМУ ВЕРСТАТІ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Перевірте наявність і надійність кріплення захисних засобів з'єднання захисного заземлення, занулення з корпусом верстата.
- 1.6. Розмістіть заготовки та інструменти в певному порядку на приставній тумбочці або спеціальному пристрої.
- 1.7. Перевірте роботу верстата на холостому ході та справність пускового механізму.
- 1.8. Одягніть захисні окуляри.
- 1.9. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Користуйтеся ключами, що відповідають гайкам і головкам гвинтів.
- 2.5. Виконуйте різання тільки з опущеним екраном.
- 2.6. Під час роботи забороняється:
  - нахилити голову близько до різального інструмента;
  - спиратися й класти лікті на верстат;
  - вимірювати деталі, змащувати (охолоджувати) їх, чистити й прибирати стружку з верстата до його остаточної зупинки;
  - відходити від верстата, не вимкнувши його.
- 2.7. Не перемикайте рукоятки зміни швидкостей під час роботи.
- 2.8. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.9. Перед вимиканням верстата відведіть різальний інструмент від заготовки.
- 2.10. У випадку вимкнення струму в мережі негайно вимкніть верстат.
- 2.11. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.12. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.13. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ З ВИКОРИСТАННЯМ ПЕРЕНОСНИХ ЕЛЕКТРОІНСТРУМЕНТІВ (ДРИЛЯ, ШЛІФУВАЛКИ, ПИЛКИ, РУБАНКА) №___

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі ґудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, переконайтеся у:
  - надійності кріплення всіх різьбових з'єднань;
  - якості та плавності руху всіх ходових частин;
  - правильності напрямку обертання різального інструмента;
  - справності струмоведеючого кабелю і захисного заземлення;
  - надійності роботи вимикача.
- 1.5. Отримайте монтерські діелектричні рукавиці й килимок. Попередньо перевірте їх справність.
- 1.6. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Стежте за тим, щоб у матеріалі, який обробляється, не було цвяхів та інших металевих предметів.
- 2.5. Не допускайте потрапляння на електроінструмент вологи, бруду, стружки та інших сторонніх предметів.
- 2.6. Умикайте електроінструмент тільки після встановлення деталі на верстаку або іншому робочому місці.
- 2.7. Подавайте (натискайте) інструмент так, щоб не було різкого руху або поштовху.
- 2.8. Не працюйте під час вібрації електроінструмента.
- 2.9. Якщо необхідно відійти від робочого місця, обов'язково вимкніть електроінструмент із мережі.
- 2.10. Ставте або кладіть інструмент у безпечному положенні.
- 2.11. Під час роботи переносним електроінструментом стежте за кабелем живлення, не допускайте його скручування, згину та інших механічних впливів.
- 2.12. Не виконуйте часткового розбирання і регулювання різального інструмента, не вимкнувши перед тим електроінструмент із мережі живлення.
- 2.13. Не переходьте з однієї ділянки роботи на іншу з невимкненим електроінструментом.
- 2.14. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.15. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.16. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.17. При пошкодженні або загорянні електропроводів чи інструмента вимкніть рубильник.
- 2.18. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).

- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА ФУГУВАЛЬНОМУ ВЕРСТАТІ №. ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Переконайтесь у надійності кріплення, заземлення, занулення верстата.
- 1.4. Перевірте верстат на холостому ході.
- 1.5. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.6. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.7. Перевірте, щоб частина ножового вала, яка не працює, була закритою.
- 1.8. Перевірте міцність захисного засобу робочої частини ножового вала, що механічно закривається.
- 1.9. Перед самим початком роботи на верстаті одягніть захисні окуляри.
- 1.10. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. На комбінованому верстаті стежте за тим, щоб циркулярна пилка була надійно закрита.
- 2.5. Не працюйте одночасно на фугувальній і круглопиляльній частинах верстата.
- 2.6. При ручній подачі заготовок користуйтеся надійними колодками або штовхачами.
- 2.7. Користуйтеся натискним пристроєм. Заборонено притискати деталь рукою.
- 2.8. Не працюйте на верстаті, якщо вищерблені, гостро скошені накладка і штовхач.
- 2.9. Складайте матеріали й деталі так, щоб вони не заважали працювати.
- 2.10. Не нахилийте голову низько над верстатом.
- 2.11. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.12. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.13. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.14. Не змітайте стружку або тріски на ходу верстата.
- 2.15. Якщо необхідно відійти від верстата, вимкніть його і дочекайтесь остаточної зупинки.
- 2.16. Не зупиняйте і не гальмуйте вимкнений ножовий вал, який продовжує обертатися.
- 2.17. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА ЗАТОЧНОМУ ВЕРСТАТІ

№ ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Перевірте надійність кріплення захисних засобів у небезпечних місцях на верстаті: захисного кожуха і кінців шпинделя, справність захисного екрана.
- 1.6. Переконайтесь, чи немає тріщин і відколів на абразивному крузі.
- 1.7. Перевірте справність захисного заземлення, занулення верстата.
- 1.8. Відступивши трохи вбік від небезпечної зони проти круга, перевірте верстат на холостому ході.
- 1.9. Перед самим початком роботи одягніть захисні окуляри або опустіть захисний екран.
- 1.10. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Під час заточування інструмента надійно утримуйте його руками, плавно підводьте до абразивного круга трохи вище від його горизонтальної осі.
- 2.3. Не нахилийтесь до заточувального інструмента для спостереження за ходом точіння. Момент контакту круга з інструментом визначайте за іскрою.
- 2.4. Якість заточування визначайте після того, як інструмент від'єднано від круга і виведено у безпечну зону.
- 2.5. Не визначайте на дотик гостроту й рівність заточених інструментів.
- 2.6. Не стійте у напрямі площини обертання абразивного круга.
- 2.7. Не виконуйте заточування на бічній поверхні круга.
- 2.8. Не кладіть на корпус верстата заточувальний інструмент, шаблони та інші предмети.
- 2.9. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.10. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.11. Дбайливо ставтесь до устаткування, верстаків, інструментів.
- 2.12. Якщо треба відійти від верстата, вимкніть його і дочекайтесь остаточної зупинки.
- 2.13. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце (стружку не здувайте і не змахуйте руками).
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ІНСТРУКТАЖУ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ З ЕЛЕКТРИКОЮ, ВИСОКИМИ ТЕМПЕРАТУРАМИ ТА НА ДІЛЯНКАХ

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ВИКОНАННІ ЕЛЕКТРОМОНТАЖНИХ РОБІТ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Ознайомтесь у майстерні з написаними плакатами, знаками безпеки, правилами безпечної роботи учнів з електромонтажу. Вивчіть правила безпечної роботи перед тим, як приступити до виконання практичних робіт.
- 1.2. Перевірте провід, по якому проходить електричний струм, щоб він не торкався металевих тіл.
- 1.3. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи: приготуйте до роботи свій інструмент, переконайтесь у його справності; перевірте справність заземлення верстака.
- 1.4. На верстаку (робочому місці) не повинно бути нічого зайвого.
- 1.5. Не починайте виконувати завдання, якщо що-небудь не зрозуміло.
- 1.6. Про помічені несправності у роботі повідомте вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

- 2.1. Подавайте електричний струм до робочих місць тільки під час роботи учнів, упевнившись у правильному змонтуванні кола за схемою.
- 2.2. Працюйте тільки зі струмами напругою до 42 В (пам'ятаючи про те, що безпечна напруга для людини 12 В).
- 2.3. Щоб запобігти травмуванню і виникненню травмонебезпечних ситуацій, дотримуйтесь таких вимог:
  - працюйте на справному устаткуванні, справним інструментом;
  - при виявленні несправностей повідомте безпосередньо керівника, вчителя;
  - дотримуйтесь технологічної дисципліни, порядку на робочому місці;
  - дотримуйтесь вимог особистої гігієни.
- 2.4. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.5. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.6. Не перевіряйте наявність напруги на виводах голими пальцями.
- 2.7. Не робіть будь-яких перемикань у контактній схемі, коли вона перебуває під напругою. Не ремонтуйте і не чистіть прилади й арматуру електричного освітлення, ввімкнені в електричну мережу.
- 2.8. Під час роботи ножем, шилом або іншими гострими інструментами будьте особливо уважними і обережними, щоб при цьому не порізати собі руки.
- 2.9. Не розбирайте електричну схему, не вимкнувши вилку з розетки, і не залишайте звислими оголені кінці дроту під електричним струмом.
- 2.10. При користуванні електричним паяльником та іншими електроприладами не торкайтесь металевих труб батареї опалення та інших металевих частин.
- 2.11. Не залишайте без нагляду ввімкнені в мережу електричні нагрівальні прилади.
- 2.12. При складанні схеми уникайте перехрещення і скручування проводів. Прилади керування й вимірювання розміщуйте на столах, верстаках так, щоб до них був зручний доступ і не треба було перегинатись через рухомі частини машин та розподільні щити.
- 2.13. Не відволікайтесь під час роботи і не заважайте працювати іншим.
- 2.14. Слідкуйте за тим, щоб машини обертались у тому напрямку, який позначено на їх корпусі стрілкою.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Після роботи негайно вимикайте всі рубильники і вимикачі, що подають струм на робочі столи учнів.
- 3.2. Електроарматуру, проводи, шнури, перевірні дошки здайте черговому або вчителю.
- 3.3. Перевірте стан інструментів і покладіть їх на місце, встановлене вчителем.
- 3.4. Приберіть робочі місця.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ЕЛЕКТРОПАЯННЯ №_____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Одягніть спецодяг, заховайте волосся під головний убір.
- 1.2. Підготуйте і перевірте справність інструмента, електропаяльника і пристроїв. Обов'язково переконайтесь у справності ручки електропаяльника і проводів.
- 1.3. Перевірте надійність заземлення робочого столу.
- 1.4. Переконайтесь, що поблизу місця роботи немає легкозаймистих матеріалів і горючих рідин.
- 1.5. Про виявлені несправності повідомте вчителя, без його дозволу не розпочинайте роботу.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

- 2.1. Обережно поведіться з електропаяльником, під час роботи не випускайте його з рук, оберігайте від ударів.
- 2.2. Остерігайтесь бризок розплавленого припою, не торкайтесь гарячих місць руками.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Під час короткочасних перерв у роботі кладіть нагрітий електропаяльник на спеціальну підставку.
- 2.5. Якщо потрібно залишити робоче місце, вимкніть електропаяльник. Не виймайте вилку зі штепсельної розетки за провід.
- 2.6. Не відволікайтесь під час роботи і не заважайте працювати іншим.
- 2.7. Під час паяння, лудіння і роботи з кислотами користуйтеся гумовими рукавицями і захисними окулярами.
- 2.8. Усі хімічні речовини, що застосовуються для паяння, тримайте у скляному посуді з притертими скляними пробками.
- 2.9. Травлення виробів перед лудінням здійснюйте у витяжній шафі або у спеціально відведеному для цього приміщенні.
- 2.10. Будьте обережні з флюсами для паяльних робіт. Не розливайте їх на стіл, підлогу, одяг і взуття. Не змочуйте ними рук і не куштуйте на язик.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Вимкніть електропаяльник.
- 3.2. Приберіть робоче місце. Покладіть у встановленому порядку інструменти, пристрої, припій, флюси.
- 3.3. Вимкніть вентилятор, витяжку.
- 3.4. Приведіть до ладу свій одяг, вимийте з милом руки, обличчя.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ТЕРМІЧНІЙ ОБРОБЦІ МЕТАЛУ №____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг: робочий одяг повинен відповідати зросту; стежте за тим, щоб він (одяг) був добре застібнутий; виконуючи роботу з нагрітим металом, одягніть брезентові або шкіряні рукавиці, захисні окуляри з темними скельцями.
- 1.2. Розкладіть на верстаку інструменти, потрібні для роботи. На верстаку не повинно бути нічого зайвого.
- 1.3. Підготуйте і перевірте справність електрообладнання для нагрівання виробів.
- 1.4. Перевірте надійність заземлення електропечі (заземлення металевого корпусу і станини, на якій установа пів). Перед умиканням нагрівної установки перевірте справність заземлення, надійність контактів та ізоляції проводів.
- 1.5. Переконайтесь, що поблизу місця роботи немає легкозаймистих матеріалів і горючих рідин.
- 1.6. Про виявлені несправності повідомте безпосереднього керівника, учителя, без його дозволу не починайте працювати.
- 1.7. Вивчіть безпечні прийоми роботи під час термічної обробки сталі.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

- 2.1. Обережно поведіться із електрообладнанням для нагрівання виробів.
- 2.2. Під час термообробки металів бажано, щоб взуття на учнях було закритого типу.
- 2.3. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.4. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.5. Не відволікайтеся під час роботи і не заважайте працювати іншим.
- 2.6. Щоб запобігти травмуванню і виникненню травмонебезпечних ситуацій при термічній обробці металу, дотримуйтесь таких вимог:
  - пів для нагрівання деталей повинна бути в пожежобезпечному місці;
  - для укладання деталей користуйтеся спеціальними кліщами з довгими ручками;
  - користуйтеся теплоізоляційними рукавицями;
  - деталі, що охолоджуються, кладіть на підставку з термостійкого матеріалу.
- 2.7. Остерігайтеся при укладанні деталей у пів торкатися гарячих місць руками.
- 2.8. Не допускайте захаращеності на робочому місці.
- 2.9. Не відволікайтеся під час роботи і не заважайте працювати іншим.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Вимкніть електрообладнання для нагрівання виробів.
- 3.2. Приберіть робоче місце. Покладіть на встановлене місце інструменти, пристрої.
- 3.3. Вимкніть вентилятор, витяжку.
- 3.4. Повідомте вчителя про всі недоліки, несправності, які виявили в процесі роботи.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг, вимийте з милом руки, обличчя.
- 3.6. З майстерні виходьте з дозволу вчителя.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА ШКІЛЬНІЙ ДІЛЯНЦІ №____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Приходьте на роботу на шкільній ділянці в робочому одязі й взутті.
- 1.2. Огляньте загострені сільськогосподарські знаряддя (лопати, граблі, вила) у вертикальному положенні так, щоб їх робоча частина була спрямована вниз: це запобігає травмуванню ваших товаришів.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

- 2.1. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.2. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.3. Працюючи лопатою, стежте за тим, щоб вона не поранила ноги. Не перевантажуйте лопату землею, навантажуйте її не більш, як на 1/3 штика. Під час роботи граблями, вилами не спрямовуйте їх робочу частину на тих, хто знаходиться поблизу.
- 2.4. Копаючи землю, працюйте по черзі, то з правої, то з лівої ноги. Це запобігає викривленню хребта.
- 2.5. Переносячи вантажі, рівномірно навантажуйте обидві руки.
- 2.6. Переносячи землю або добрива на носилках, не перенавантажуйте їх.
- 2.7. Під час прополювання працюйте обов'язково в рукавицях.
- 2.8. Щоб запобігти перевтомленню, робіть під час роботи перерви, дотримуйтеся вказаного вчителем ритму роботи.
- 2.9. Не їжте немиті коренеплоди, овочі, ягоди.
- 2.10. Не обприскуйте і не посипайте рослини отрутохімікатами. Якщо це необхідно, таку роботу виконують дорослі. Після обробки ділянок отрутохімікатами не заходьте туди протягом 5 діб.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Почистіть інвентар, здайте його.
- 3.2. Ретельно вимийте руки з милом. Переодягніться.

ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ІНСТРУКТАЖУ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ З КУЛІНАРІЇ ТА ТКАНИНАМИ

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ПЛИТИ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Не відволікайтесь під час роботи і не заважайте іншим.
- 2.3. Слідкуйте за справністю електроарматури.
- 2.4. Для приготування їжі використовуйте емальований посуд.
- 2.5. Оберегайте нагрівальні елементи від потрапляння на них жиру і цукристих речовин.
- 2.6. Посуд із рідиною ставте на плиту перед її ввімкненням, а знімайте після вимкнення.
- 2.7. Вмикайте і вимикайте плиту сухими руками.
- 2.8. Не залишайте ввімкнену плиту без нагляду.
- 2.9. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.10. Дбайливо ставтесь до устаткування, інструментів.
- 2.11. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце.
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ З НОЖАМИ, ТЕРТКАМИ

№ ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. При нарізанні будь-яких продуктів пальці лівої руки повинні міцно їх тримати і знаходитися на певній відстані від леза ножа.
- 2.5. Хліб, овочі та інші продукти нарізайте на дошках.
- 2.6. Нарізати продукти треба так, щоб лезо ножа було перпендикулярним до дошки.
- 2.7. Міцно утримуйте продукти при користуванні тертками. Не обробляйте занадто малих частин.
- 2.8. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.9. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.10. Дбайливо ставтесь до устаткування, пристосувань, інструментів.
- 2.11. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце.
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ З РІДИНАМИ №___

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Підлога має завжди бути чистою і сухою.
- 1.6. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Слідкуйте за тим, щоб при закипанні рідина не вилівалася через край.
- 2.5. Кришки гарячого посуду беріть коротким рушником і відкривайте від себе.
- 2.6. Не наливайте гарячу рідину у скляний посуд.
- 2.7. Остерігайтеся потрапляння крапель води у розігрітий жир — це спричинить появу бризок гарячого жиру.
- 2.8. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.9. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.10. Дбайливо ставтесь до устаткування, приладів, інструментів.
- 2.11. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце.
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОЗКРОЮВАННІ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі ґудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Приколюючи викрійку до тканини, вістря шпильок спрямовуйте в один бік від себе.
- 2.5. Ножиці зберігайте з зімкнутими лезами в спеціально відведеному місці.
- 2.6. Під час розкроювання підтримуйте тканину пальцями лівої руки на безпечній відстані від вузького леза ножиць, що знаходиться під тканиною.
- 2.7. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.8. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.9. Передавайте ножиці із зімкнутими лезами кільцями вперёд.
- 2.10. Дбайливо ставтесь до устаткування, приладів, інструментів.
- 2.11. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце.
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РУЧНОМУ ШИТТІ ТА В'ЯЗАННІ №___

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі гудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Зберігайте голки і шпильки в спеціально відведеному місці.
- 2.5. Не залишайте голки на робочому місці.
- 2.6. Не беріть голки та шпильки до рота.
- 2.7. Не користуйтеся для шиття іржавими голками.
- 2.8. Виконуйте шиття з наперстком.
- 2.9. При в'язанні розташовуйтеся на відстані один від одного не менш, аніж 30-40 см.
- 2.10. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.11. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.12. Дбайливо ставтесь до устаткування, приладів, інструментів.
- 2.13. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце.
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ НА ШВЕЙНІЙ МАШИНЦІ

№ ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг. Волосся обов'язково приберіть під косинку. Не допускайте звисаючих кінців галстуків, фартухів та ін.
- 1.2. Перевірте надійність заземлення електричної швейної машинки.
- 1.3. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.4. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.5. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.6. Перед роботою переконайтеся у відсутності на лінії шва голок та шпильок.
- 1.7. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Не нахиляйтеся близько до обертових частин.
- 2.5. Не тримайте пальці рук занадто близько до лапки, щоб голка їх не проколола.
- 2.6. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.7. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.8. Дбайливо ставтесь до устаткування, приладів, інструментів.
- 2.9. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце.
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ З ПРАСКОЮ № ____

1. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 1.1. Правильно одягніть спецодяг (застебніть його на всі ґудзики, сховайте волосся під головний убір).
- 1.2. Ретельно підготуйте своє робоче місце до безпечної роботи.
- 1.3. Уважно вислухайте вчителя й отримайте завдання на урок.
- 1.4. Підготуйте до роботи свій інструмент і пристрої, впевнившись у їх справності.
- 1.5. Забороняється розпочинати роботу без дозволу вчителя.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 2.1. Під час практичної роботи учні виконують тільки ті види робіт, які доручив учитель.
- 2.2. Використовуйте справний, добре налагоджений інструмент.
- 2.3. Використовуйте інструмент за призначенням. Інакше можна не тільки зіпсувати його, але й отримати травму.
- 2.4. Вмикайте і вимикайте праску сухими руками.
- 2.5. Не залишайте ввімкнуту праску без нагляду.
- 2.6. Ставте праску на спеціальну підставку.
- 2.7. Стежте за тим, щоб подошва праски не торкалася шнура.
- 2.8. Слідкуйте за відповідним режимом роботи праски, який відповідав би матеріалу виробу.
- 2.9. У приміщенні з бетонною підлогою під час прасування стійте на гумовому килимку.
- 2.10. Не відволікайтесь під час роботи і не відвертайте увагу інших.
- 2.11. Утримуйте робоче місце в чистоті.
- 2.12. Дбайливо ставтесь до устаткування, приладів, інструментів.
- 2.13. Інструменти загального користування беріть із дозволу вчителя і відразу після користування повертайте їх.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 3.1. Упорядкуйте робоче місце, приберіть деталі, матеріал, сміття, відходи.
- 3.2. Приведіть інструменти у справний стан.
- 3.3. Старанно приберіть робоче місце.
- 3.4. Покладіть інструменти в порядок, установлений учителем.
- 3.5. Приведіть до ладу свій одяг і залиште майстерню з дозволу вчителя.
- 3.6. Після виходу учнів чергові розпочинають прибирання приміщення.